

УЧАСТЬ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Представлено інформацію про участь України в міжнародних організаціях. Розглянуто та перераховано організації до яких входить Україна та в яких є тільки спостерігачем. Розглянуто та наведено приклади фінансування участі Україною в різних міжнародних організаціях.

Abstract

Information on Ukraine's participation in international organizations is presented. The organizations which include Ukraine and in which I am only an observer are considered and listed. Examples of financing Ukraine's participation in various international organizations are considered and given.

Вступ

Україна бере активну участь у всіх напрямках діяльності, найважливішими з яких є підтримання міжнародного миру та безпеки та зміцнення верховенства права у міжнародних відносинах, розвиток співробітництва у вирішенні проблем соціально-економічного та гуманітарного характеру, забезпечення прав людини.

Результати дослідження

Через участь у міжнародних організаціях Україна здійснює свої функціональні обов'язки щодо захисту прав і свобод громадян, які проживають на території України або за її межами. З одного боку, це дуже важливо для міжнародного визнання нашої країни, а з іншого – участь в такій кількості міжнародних організацій потребує відповідальності і великої роботи у правових відносинах з міжнародними організаціями.

За даними Міністерства закордонних справ України, на сьогодні Україна є членом 75 міжнародних організацій. Наприклад, Україна є членом таких організацій, як Організація Об'єднаних Націй, Організації Об'єднаних Націй з питань науки, освіти, культури, а також Ради Європи, Міжнародної морської організації, Всесвітньої організації охорони здоров'я, Європейського банку реконструкції та розвитку, Міжнародного валютного фонду, Світової організації торгівлі і т. п. Прикладом такої співпраці з міжнародними організаціями, одним з нещодавніх досягнень в даному питанні є вступ України до Світової Організації Торгівлі. Так, Законом України про Ратифікацію від 16 квітня 2008 р. Україна стала повноправним членом Світової організації торгівлі

Хронологія приєднання України

Після того, як Україна здобула незалежність у 1991 році, особливо важливої ролі набула її участь у міжнародних організаціях. Міжнародною організацією вважають об'єднання держав відповідно до міжнародного права і на основі міжнародного договору для здійснення співробітництва в політичній, економічній, культурній, науково-технічній, правовій та інших галузях,

що має необхідну для цього систему органів, права й обов'язки, похідні від прав і обов'язків держав, і автономну волю, обсяг якої визначається волею держав-членів

1. Співдружність Незалежних держав – 8 грудня 1991;
2. Європейський банк реконструкції та розвитку – 13 квітня 1992;
3. Міжнародний валютний фонд – 3 вересня 1992;
4. Партнерство заради миру – 8 лютого 1994;
5. Організація з безпеки і співробітництва в Європі – 1 січня 1995;
6. Рада Європи - 9 листопада 1995;
7. Центральноевропейська ініціатива - 31 травня 1996;
8. Рада євроатлантичного партнерства – 29 травня 1997;
9. ГУАМ – Організація за демократію та економічний розвиток - 10 жовтня 1997;
10. Чорноморський банк торгівлі та розвитку – 1998;
11. Організація чорноморського економічного співробітництва - 1 травня 1999;
12. Чорноморська військово-морська група - 2 квітня 2001;
13. Єдиний економічний простір - 19 вересня 2003;
14. Ініціатива Баку - 13 листопада 2004;
15. Спільнота демократичного вибору – 2 грудня 2005;
16. Чорноморський форум за діалог та партнерство – 5 липня 2006;
17. Світова організація торгівлі – 16 травня 2008;

Також є організації до яких Україна не приєднана і являється спостерігачем. Це такі організації як ЄврАзЕС, Франкофонія, Європейське енергетичне співтовариство, Центральньо-Азіатське співробітництво, Пакт стабільності у Південно-Східній Європі, Ініціатива співробітництва в Південно-Східній Європі, Рада країн Балтійського моря та Рух неприєднання.

Розподіл фінансів

Слід також враховувати, що членство у міжнародних організаціях потребує фінансового забезпечення для участі України у міжнародних організаціях, що є одним з найважливіших питань, які постають перед нашою державою. Вперше бюджетом України у 1999 р. було створено прецедент галузевого фінансування, де сплата внесків до організацій передбачалась через Міністерство зовнішніх відносин, а сплата внесків до міжнародних фінансових організацій – через Міністерство фінансів.

В Україні законодавство визначило 2 шляхи фінансування членства України в міжнародні організації – бюджетне та позабюджетне. Але при цьому у пункті п'ятому Постанови Кабінету Міністрів України «Про єдиний державний реєстр міжнародних організацій, членом яких є Україна» №327 від 4 квітня 2001 р. передбачена можливість зміни шляхів фінансування.

Так, у Постанові зазначені у переліку Центральні органи виконавчої влади кожного року надсилають до Міністерства фінансів запити щодо фінансування виплат, пов'язаних зі сплатою членських внесків до відповідних міжнародних організацій. Якщо організація виступає на підставі міжнародного договору, який укладається від імені України та Кабінету Міністрів України і у цей самий час погоджується, що єдиним шляхом, яким будуть сплачуватися внески до її бюджету, будуть кошти держбюджету, Міністерство фінансів планує необхідні кошти у загальному фонді державного бюджету. У разі якщо членство набуто на підставі міжвідомчого договору, тоді Міністерство закордонних справ складає план щодо видатків на зовнішньоекономічну діяльність, а інші органи виконавчої влади передбачають видатки, які розглядаються як видатки на керівництво, управління і забезпечення діяльності цих органів. Міністерство фінансів також передбачає членства в міжнародних організаціях за рахунок позабюджетних джерел. До таких джерел відносяться спеціальні фонди, що створені поза межами держбюджету, зацікавлені підприємства та підприємства, які управляються Центральними органами виконавчої влади.

Висновки

Проаналізувавши інформацію про членство України в міжнародних організаціях, можна зробити висновок, що Україна веде відкриту зовнішню політику задля забезпечення безпеки, суверенітету та захисту територіальної цілісності. Наразі присутня проблема фінансування тих організацій до яких входить Україна, що потребує власну законодавчу базу.

Перевагою в участі в міжнародних організаціях є те, що остані мають чіткі цілі, пов'язані із цінностями демократії, для їхніх дій немає потреби у затвердженні парламентом, вони мають достатній досвід для вирішення гуманітарних проблем та мають прямий зв'язок із громадськістю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кулеба Д. І. Участь України у міжнародних організаціях. Правова теорія і практика К. – Видавничий дім «Промені». – 2007. – 304 с.
2. Україна, європа, світ. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу:
https://citizen.in.ua/photos/topic/f/20190906_143650_%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B0%205..pdf
3. Закон України «Про державний бюджет України на 2004 рік» № 1344 від 27 листопада 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – №17-18. – 250 с.
4. Членство України в міжнародних організаціях. [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Лизогуб Денис Володимирович — студент групи ІКІ-17б, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: L.den.9999@gmail.com.

Науковий керівник: *Корнієнко Валерій Олександрович* — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Lyzohub Denys Volodymyrovych - student of the group ІСЕ-17b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: L.den.9999@gmail.com.

Scientific supervisor: *Valeriy Alexandrovich Kornienko* - candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.